

О. А. Даниленко, канд. екон. наук, доцент
кафедри управління персоналом
та економіки праці

ВИКОРИСТАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК ФАКТОР УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

У сучасних умовах з очікуванням приєднання вищої школи України до Болонського процесу важливою передумовою підвищення якості університетської освіти є наближення теорії до практики й формування у студентів практичних умінь і навичок у тій чи іншій сфері економічної діяльності. Досягнути цього можливо за наявності наполегливої і, головне, систематичної роботи над навчальними дисциплінами, які, в свою чергу, мають викладатися послідовно, щоб забезпечувати логічну спадковість за принципом «від загального до часткового». Практична підготовка студентів економічних спеціальностей пов'язана з вивченням нормативних дисциплін, дисциплін за вибором навчального закладу та дисциплін за вибором студента.

Метою будь-якої з них є формування системи теоретичних і практичних знань щодо оцінки діяльності економічного суб'єкта, встановлення відповідності застосовуваних економічним суб'єктом форм і методів організації виробництва й праці законодавчим і правовим актам України, а також вироблення на основі результатів перевірок пропозицій з оптимізації організації господарської діяльності економічним суб'єктом.

Узагальнюючі основні завдання навчальної дисципліни, сформулюємо їх так: опанування теорії науки в інтересах її використання на практиці; ознайомлення з реально створюваними у господарській практиці питаннями ефективності функціонування тієї чи іншої підсистеми управління підприємством; вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду; отримання знань не лише теоретичного і прикладного характеру, але і формування певних умінь, навичок щодо експертизи системи управління підприємством (організацією).

Після опанування дисципліни економічного спрямування студент повинен знати теорію і практику тієї чи іншої підсистеми управління підприємством (організацією); уміти проводити експертизу стану управління в ній, яка містить систему заходів зі

збору та аналізу інформації й оцінки на цій основі ефективності діяльності.

Програма кожного курсу з економічної підготовки передбачає проблемні лекції викладача з основної тематики, індивідуально-консультаційну роботу, різні форми самостійної роботи студентів, поточний і підсумковий контроль знань.

Ефективність викладання і вказаних форм контролю на економічних спеціальностях залежить, передусім, на нашу думку, від правильного формування у студентів цілісної системи практичних умінь і навичок у тій чи іншій сфері економічної діяльності. На жаль, на сьогодні не всі студенти випускних курсів можуть на практиці повно використовувати набуті знання і, не в останню чергу, через те, що так і не зуміли побачити підприємство (організацію) як цілісний «організм», де знаходять практичне використання і впровадження статистика, бухгалтерський облік, економіка підприємства, економіка праці й соціально-трудова відносини, економічний аналіз, аудит, маркетинг, менеджмент, фінанси підприємств, страхування, інвестування, господарське законодавство тощо.

Як же допомогти студентам позбутися такого нецілісного сприйняття і використання набутих знань? Зрозуміло, що важливим є логічне і послідовне вивчення вказаних навчальних дисциплін, в першу чергу починаючи з політичної економії, макро- й мікроекономік. Однак, немало важливим видається, на нашу думку, створення єдиної бази інформаційного забезпечення усіх навчальних дисциплін економічного спрямування. Така база нагадуватиме «віртуальне підприємство», до практичних даних якого мають звертатися викладачі і студенти усіх названих навчальних дисциплін як на практичних заняттях, так і при виконанні індивідуальних завдань. З метою урахування особливостей тієї чи іншої економічної спеціальності важливим є створення єдиної бази інформаційного забезпечення саме для цієї спеціальності. Це значно розширить сприйняття набутих теоретичних знань з різних економічних дисциплін і дозволить бачити майбутнім випускникам підприємство (організацію) як цілісний «організм». Таким чином, вони будуть не тільки теоретично, але й практично підготовленими до майбутньої роботи на підприємствах (організаціях) різних галузей економіки. Що ж стосується якості університетської освіти, то вона буде повністю відповідати не тільки сучасним вимогам практики, але й забезпечить приєднання вищої школи України до Болонського процесу.